

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-03-30

Diarienummer SFF-2023-00719

Handläggare

Sofia Blom

Telefon: 031-365 02 07

E-post: sofia.blom@stadsfast.goteborg.se

Evakuering av Åkeredsskolan

Förslag till beslut

I stadsfastighetsnämnden

1. Stadsfastighetsnämnden beslutar om en delad evakuering av Åkeredsskolan till Slottsbergsskolan i enlighet med alternativ B. Alternativet innebär ett avsteg från tidigare inriktningsbeslut om evakuering i närområdet.
2. Stadsfastighetsnämnden förklarar uppdraget om evakueringslösningar för Åkeredsskolan fullgjort.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

För att möjliggöra bygget av nya skolan i Åkered har stadsfastighetsförvaltningen och grundskoleförvaltningen tillsammans utrett möjligheten att etablera skolmoduler i Åkeredsskolans närområde. Enbart en plats bedöms vara möjlig för etablering av skolmoduler, parkmarken intill Åkeredsskolan (fortsättningsvis benämnt alternativ A).

Alternativ A innebär att utöka befintliga skolmoduler så att hela Åkeredsskolans verksamhet får plats. Skolmodulerna kan tas i bruk som tidigast höstterminen 2024, det innebär att den nya skolan blir försenad minst ett år. Utökningen kräver bygglov och det finns en påtaglig risk att det inte beviljas. Bygglovsprocessen pågår. Alternativ A innebär även att budgeten för evakueringen behöver utökas med cirka 12 miljoner kronor. Utifrån ovanstående har ytterligare ett evakueringsalternativ arbetats fram, alternativ B.

Alternativ B innebär att delar av verksamheten evakueras till Slottsbergsskolan. Alternativet innebär ett avsteg från tidigare inriktningsbeslut om evakuering i närområdet. Alternativet möjliggör en bibehållen tidplan med skolstart för ny skola höstterminen 2025. Alternativet beräknas ligga inom budgeten för evakuering och bedöms även ha en lägre risk då verksamheten evakueras till befintliga lokaler.

Båda alternativen säkerställer att eleverna får den utbildning de har rätt till i ändamålsenliga lokaler. Till följd av detta anser förvaltningarna att valet bör utgå från alternativens risker för genomförbarhet, ekonomiska konsekvenser och hur det påverkar tidplanen för den nya skolan. Stadsfastighetsförvaltningen och grundskoleförvaltningen rekommenderar därför en evakuering enligt alternativ B.

Beslut om evakuering tas av stadsfastighetsnämnden. Detta beslut bör fattas i samförstånd med grundskolenämnden.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Åkeredsskolan är till största del riven och eleverna går i tillfälliga skolmoduler, dels på parkmarken, dels på skolfastigheten. Verksamheten på skolfastigheten behöver evakueras innan nybyggnation av ny skola, huvudprojektet, kan starta.

Efter utförda lokaliseringsutredningar kvarstår nu två alternativ till evakuering. De två alternativen bedöms ha olika påverkan på huvudprojektets och förvaltningens ekonomi:

- Alternativ A. – beräknas kosta cirka 42 miljoner kronor (exklusive eventuell indexökning av entreprenadkostnaden för nybyggnationen till följd av försening) Det innebär att budgeten för evakueringen behöver utökas med cirka 12 miljoner kronor.
- Alternativ B. – beräknas kosta cirka 27 miljoner kronor, vilket innebär att evakueringen ligger inom den budgeterade kostnadsramen på 30 miljoner.

Vårterminen 2023 har Näsetsskolan två klasser i årskurs 4 på Åkeredsskolan eftersom organisationens inte får plats på Näsetsskolan sedan en enhetsförändring från F-3 till F-6 genomförts. En beställning av skolmoduler är gjort för Näsetsskolan (eget projekt) men dessa kommer inte vara på plats till skolstarten höstterminen 2023. Till följd av detta berörs även några av Näsetsskolans elever av evakueringslösningen.

Etableringskostnader på ca 6 miljoner kronor för modulerna vid Näsetsskolan hanteras i det egna projektet och belastar därför inte budgeten för Åkeredsskolans projekt.

I huvudprojektet tillkommer, utöver årshyran, investeringsrelaterade driftskostnader där bland annat kostnader för evakuering ingår. År 2023 har grundskoleförvaltningen möjlighet att ansöka om centralt anslag för investeringsrelaterade driftskostnader. För 2024 är det inte beslutat om det centrala anslaget ska finnas kvar. Om evakuering försenas och det centrala anslaget inte kvarstår för 2024 kommer det att påverka grundskoleförvaltningens ekonomi negativt. Detta då kostnaden för evakueringen konkurrerar med andra resurser inom förvaltningens uppdrag. De resurser som inte nyttjas i projektet kan i stället användas i staden för att höja kvalitén i kärnverksamheten med exempelvis personal och läromedel vilket bedöms gynna eleverna och verksamheten.

Utöver de kostnader som är direkt kopplade till evakueringen kan en försening av den nya skolan antas ha negativa konsekvenser för området utifrån attraktivitet, fastighetsvärden och investeringsbenägenheten. Kortsiktigt kan en evakuering i närområdet få positiva konsekvenser utifrån samma parametrar.

Sammanfattningsvis bedömer grundskoleförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen att alternativ A har en större negativ påverkan på stadens och grundskoleförvaltningens ekonomi. Alternativ A innebär även att budgeten för projektet brister redan innan projektet startas, då evakueringskostnaden blir 12 miljoner kronor mer än budgeterat. Förvaltningen bedömer att stadens resurser nyttjas mer hållbart och ansvarsfullt genom att nyttja redan befintliga lokaler på Slottsbergsskolan. Det finns även synergieffekter av att samlokalisera evakuering med en befintlig skolenhet.

Bedömning ur ekologisk dimension

Möjligheten att använda outnyttjade lokaler bedöms gynna en hållbar resursanvändning. Slottsbergsskolans är i drift, men samtliga lokaler nyttjas inte ännu.

Utökning av modulerna i enlighet med alternativ A tar ca 780 kvadratmeter mer parkmark i anspråk än alternativ B. Att inte bebygga mer mark än nödvändigt under evakueringen är fördelaktigt, detta för att minska omfattningen av byggnation av tillfälliga lokaler men även för att bevara friyta i området till förmån för bland annat den biologiska mångfalden allmänhetens tillgång till grönytor samt elevernas tillgång till en varierad friyta. Parkmarken behöver återställas efter att projektet genomförts. Detta då delar av parkmarken ingår i friytan för den nya skolan, men även då parkmarken är en viktig tillgång för området. Förvaltningen bedömer att färdigställandet av den nya skolan behöver prioriteras för att påskynda återställandet av parkmarken och iordningställa friytan för den nya skolan.

Krav på friyta regleras i Plan och bygglagen, i allmänna råd från Boverket och i stadens interna styrning. Friyta är ett myndighetskrav vid både bygglov och bedömning av miljöanmälan. Kravets syfte är att säkerställa barn och elevers tillgång till friyta som kan användas till lek, rekreation, fysisk och pedagogisk aktivitet för den verksamhet som friytan är avsedd för. I båda de föreslagna evakueringarna uppnås de riktvärden för friyta per elev som staden har, men förvaltningens bedömning är att ytterligare moduler på parkmarken skulle ha en negativ inverkan på friytans kvalitet. Slottsbergsskolans friyta angränsar till naturmark vilket skapar mervärden för barnen.

Transporter, som leveranser och skolskjuts, har en negativ klimatpåverkan. En uppdelad lokalisering skapar ett behov av skolskjuts av de evakuerade eleverna under hela byggtiden. Förvaltningen ser en möjlighet till synergier med Slottsbergsskolan gällande leveranser till skolan.

Bedömning ur social dimension

Ett byggprojekt och en evakuering påverkar alltid verksamheten. Gemensamma risker för båda evakueringsalternativen är att många elever går kvar i skolmoduler på parkmarken precis intill nybyggnationen av den nya skolan. Det kommer innebära störningar för skolans elever och medarbetare i form av buller, vibrationer och byggtrafik.

Under tidigare lokaliseringstuderingar har ett flertal analyser gjorts utifrån barnperspektiv gällande olika evakueringslösningar. Bland dessa lyfts särskilt:

- **Samlad skolverksamhet** bedöms skapa trygghet för skolans elever och personal. Genom en samlad evakuering underlättas tjänstefördelning med behöriga lärare i ämnena för alla elever. En samlad evakuering förenklar hämtning och lämning för familjer med flera barn i olika åldrar. Om en uppdelning av verksamheten behöver ske bör stadiindelning följas för minst organisatorisk konsekvens.

I alternativ A får eleverna på Åkeredsskolan en samlad och sammanhållen skolverksamhet. I båda alternativen påverkas elever på Näsets skolan av evakueringen, i alternativ A genom evakuering till moduler på parkmarken och i alternativ B genom evakuering till Slottsbergsskolan. I alternativ B föreslås hela årskurs 5 och 6 från Åkereds- och Näsets skolan evakueras till Slottsbergsskolan.

I både alternativ A och B påverkas de elever från Näsets skolan som redan flyttats i omgångar under tidigare evakueringar (till hösten 2023 årskurs 5).

- **Geografisk placering** i relation till upptagningsområde. Vid evakuering till lokaler på längre avstånd bedöms organiserad skolskjuts vara nödvändigt. Skolskjuts kan upplevas som otryggt av elever och vårdnadshavare, främst när det gäller yngre elever. Det sätter tidsramar med hämtningar och lämningar, vilket blir påverkande faktorer för schemaläggning och tjänstefördelning och kan påverka behovet av personal. Att kunna gå till fots till skolan påverkar även elevernas hälsostatus positivt.

Alternativ B föreslår en evakuering utanför det direkta närområdet och gör därmed avsteg från de tidigare inriktningsbesluten om att evakuering ska ske i närområdet och att inte eleverna ska behöva skolskjuts.

- **Tidplanen** för evakueringen och dess konsekvens på huvudprojektets tidplan har en stor påverkan på elevers, vårdnadshavares och personals trygghet. Förutsägbarhet bidrar till trygghet i personalgruppen och ett beslut om byggnation utan försening eller större risker för genomförande anses ha en positiv påverkan på personalen. Huvudprojektets tidplan på cirka 22 månader bedöms rimlig utifrån projektets kända förutsättningar. Två stora osäkerhetsfaktorer i projektet har passerats då bygglov för den nya skolan har beviljats och entreprenör har kontrakterats.

Alternativ A medför en försening om minst ett år **och kräver att bygglov** för ytterligare skolmoduler beviljas.

Alternativ B innebär att evakuering sker i tid för att möjliggöra en intakt tidplan, men även detta alternativ baseras på att bygglov för skolmoduler vid Näsets skolan beviljas inför höstterminen 2024. Förvaltningen ser möjligheter i att hitta en annan lösning om inte modulerna beviljas, då omfattningen av evakueringen är mindre när viss evakuering sker till Slottsbergsskolan. Tiden i tillfälliga skollokaler bedöms påverka möjligheterna att behålla behörig personal. Då alternativ B ger förutsättningar för att skolan blir klar tidigare än i alternativ A blir färre barn och personal drabbade av evakueringen och under en kortare tid.

Eleverna på Näsets skolan och Åkeredsskolan påverkas i olika grad av alternativen. För de yngre eleverna innebär en försening av den nya skolan att en större del av deras skolgång kommer att vara i tillfälliga lokaler och med närhet till en byggarbetsplats. Det innebär även en längre tid av ovisshet kring projektets genomförande. För de äldre eleverna, som redan har påverkats av evakueringar i tidigare skeden, innebär en evakuering till Slottsbergsskolan ytterligare en större förändring i likhet med den tidigare evakueringen till Kviberg.

Brukarrådet har informerats för att samla in åsikter och tankar om evakueringsalternativen. När de två alternativen presenterades uttrycktes en stark oro över att eleverna skulle åka kollektivt till Slottsbergsskolan. Efter vidare utredning har grundskoleförvaltningen konstaterat att evakueringsens omfattning är av sådan storlek att skolskjuts behöver erbjudas. Vårdnadshavare uttrycker även oro kring risken för att eleverna avviker från Slottsbergsskolan under raster och efter skoltid. Det finns ett stort missnöje kring hur evakueringsfrågan hanterats och att evakuering eventuellt inte sker i närområdet.

Åsikterna som framförts om evakueringsalternativen varierar och det finns vårdnadshavare som ser positivt till evakuering till de nybyggda lokalerna på Slottsbergsskolan, i kontrast till alternativet om fortsatt undervisning i skolmoduler. Likaså finns de som anser att framfart i byggnation av en ny skola är den viktigaste faktorn för att säkra de yngre elevernas framtida skolgång. Förvaltningens uppfattning är att de vårdnadshavare som har barn i yngre åldrar värdesätter framfart i byggande av ny skola medan de med barn som evakueras förordar att invänta besked om bygglov för skolmoduler i närområdet

Förvaltningen anser att färdigställandet av den nya skolan är av största vikt för att skapa trygghet för eleverna i området och deras vårdnadshavare. Evakueringen, som redan pågått under ett antal år, har skapat en påfrestande arbetsmiljö. Värdet av att komma vidare i projektet bedöms som stor för såväl det lokala samhället som för brukare och verksamhet.

Förvaltningen bedömer därmed, trots att det är ett avsteg från tidigare inriktningsbeslut, att en evakuering till Slottsbergsskolan är att föredra ur ett barnperspektiv. Detta alternativ kan säkra en god skolmiljö för såväl de elever som evakueras som för kommande elever på Nässethalvön. Undervisningsmiljön på Slottsbergsskolan bedöms vara bättre än den i skolmoduler. Likaså anses utemiljön vara bättre både för eleverna på Slottsbergsskolan och för de elever som har fortsatt undervisning på parkmarken då ytorna i anslutning kan nyttjas som friyta snarare än för fler skolmoduler

Samverkan

Information har getts i facklig samverkansgrupp (FSG) den 24 april 2023.

Bilagor

1. Mötesprotokoll Brukarråd 2023-02-21

Ärendet

Lokalnämnden har gett lokalförvaltningen i uppdrag att fortsätta utreda platser för etablering av skolmoduler i närområdet till befintliga Åkeredsskolan. (LN 2022-05-18 § 79).

Stadsfastighetsförvaltningen har tillsammans med grundskoleförvaltningen utrett frågan och redovisar nu uppdraget för nämnd. För att ge verksamheten tid att planera för och genomföra de nödvändiga organisatoriska förändringarna, samt för att ge entreprenörerna tid att planera sitt arbete, behöver ärendet hanteras skyndsamt. Ärendet medger ingen bordläggning och kräver omedelbar justering för att undvika att tidplanen för huvudprojektet påverkas.

Beskrivning av ärendet

Uppdraget att bygga nya Åkeredsskolan (huvudprojektet) innefattar att befintlig skola rivs i sin helhet och en ny F-6 skola uppförs på fastigheten. Evakuering av skolans verksamhet är en förutsättning för huvudprojektets genomförande.

Stadsfastighetsförvaltningen har inom huvudprojektet uppdraget att även lösa evakueringsfrågan.

Historik

Beslut om att bygga en ny skola i Åkered har föregåtts av en längre historik som innebar att befintlig skola inte ersattes inom teknisk livslängd, vilket ytterst resulterade i en akut evakuering av verksamheten under vintern 2020. Sedan dess har flera nämnder och förvaltningar uttryckt behovet av forcering och prioritet för att skyndsamt säkerställa leveransen av en ny skola.

Grundskolenämnden, 8 feb 2022: Grundskolenämnden fattade beslut om att bygga en ny skola i Åkered och godkänna hyreskonsekvens och investeringsrelaterade driftkostnader. Av beslutsunderlaget framgick att evakuering behövde ske.

Lokalnämnden, 10 feb 2022: Lokalförvaltningen får i uppdrag att genomföra nybyggnation av en ny skola i Åkered för 570 elever årskurs F-6. Inom nybyggnadsprojektets ingick uppdraget att lösa evakueringsfrågan.

I mars 2022 presenterade lokalförvaltningen tillsammans med grundskoleförvaltningen en evakueringslösning till en befintlig moduluppställning vid Skytteskolan.

Grundskolenämnden, 22 mars 2022: Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att omgående samverka med lokalförvaltningen och återkomma med förslag på placering av evakueringslokaler inom Åkeredsskolans primärområde med närhet till nuvarande skolfastighet.

Lokalnämnden, 23 mars 2022 antecknar informationen och protokollför:

Lokalförvaltningen återrapporterar resultatet från samverkan med grundskoleförvaltningen enligt det uppdrag som grundskolenämnden beslutade om den 22 mars 2022. Lokalnämnden är medveten om att projektet fortsätter enligt tidigare fattade beslut till eventuellt annat beslutas.

Lokalnämnden, 21 april 2022 beslutar att bordlägga följande beslutssatser i avvaktan på att grundskolenämnden fattar beslut i ärendet:

- Att avföra moduletableringen vid Skytteskolan som evakueringsalternativ.
- Om inriktning för fortsatt arbete med evakueringslösning för Åkeredsskolan enligt något av följande:

Att gå vidare med evakueringsalternativet Tynneredsskolan i kombination med Slottsbergsskolan. Alternativet möjliggör en fortsatt ambition att bibehålla den forcerade tidplanen för huvudprojektet med tidigast skolstart HT2024.

Att fortsatt utreda platser för etablering av skolmoduler i närområdet till befintlig Åkeredsskola. Alternativet förutsätter ändrad ambition till att inte forcera tidplanen för huvudprojektet och innebär därmed osäkerhet kring skolstart.

Grundskolenämnden, 26 april 2022 beslutar att grundskoleförvaltningen ska fortsätta utreda platser för etablering av skolmoduler i närområdet till befintlig Åkeredsskola. Utredning ska ske skyndsamt för att undvika försening av ny skola. Grundskoleförvaltningen får i uppdrag att samordna evakuering från Näsetsskolan med hantering av Åkeredsskolan.

Lokalnämnden, 18 maj 2022 beslutar att 1. Avföra moduletableringen vid Skytesskolan som evakueringsalternativ 2. Fortsatt utreda platser för etablering av skolmoduler i närområdet till befintlig Åkeredsskola. Alternativet förutsätter ändrad ambition till att inte forcera tidplanen för huvudprojektet och innebär därmed osäkerhet kring skolstart

Informationsärenden senaste året

Lokalnämnden/Stadsfastighetsnämnden informerades om status för ärendet på nämndmöten 2022-11-23 och 2023-02-24.

Dialog och information till verksamhet, vårdnadshavare och brukarråd

Grundskoleförvaltningen och stadsfastighetsförvaltningen har informerat verksamhet, vårdnadshavare och brukarråd om hur evakueringsfrågorna framskridit under året.

Tre brukarrådsmöten har hållits och informationsmaterial har skickats ut. Mötena hölls 2022-06-01, 2022-10-20 och 2023-02-21.

Nuläge

Idag går Åkeredsskolans elever dels i moduler på skolfastigheten, dels i skolmoduler på parkmarken intill skolfastigheten. Den gamla huvudbyggnaden revs under år 2022 och den platsen består idag av en grusad yta. Kvarstående byggnader, exempelvis idrottshall, används av verksamheten i väntan på evakuering.

Vårterminen 2023 har Näsetsskolan två klasser i årskurs 4 på Åkeredsskolan eftersom organisationens inte får plats på Näsetsskolan sedan en enhetsförändring från F-3 till F-6 genomförts. En beställning av skolmoduler är gjort för Näsetsskolan men dessa kommer inte vara på plats till skolstarten höstterminen 2023. Till följd av detta berörs även några av Näsetsskolans elever av evakueringslösningen.

Nya Åkeredsskolan – huvudprojektet

Den nya skolan fick bygglov i december 2022. Skolan har en planerad entreprenadtid på cirka 22 månader och entreprenör är kontrakterad. Detaljprojektering pågår och entreprenaden kan starta så fort den kvarvarande verksamheten har evakuerats. Riskerna i nybyggnadsprojektet bedöms som normala för denna typ av projekt, exempelvis grundläggning, uttorkningstider, materialtillgång.

Nuvarande parkering och angöring till modulerna på parkmarken ligger inom nybyggnationens entreprenadområde, därför måste parkering och angöring flyttas till annan plats innan nybyggnationen kan starta. Ny parkering och angöring hanteras i bygglovets för utökning av modulerna. Det har inkommit ett flertal yttranden i ärendet men dessa avser främst de tillkommande skolmodulerna. Det föreligger en risk att bygglov inte beviljas för parkering och angöring vilket kan påverka huvudprojektets tidplan.

I nybyggnationsprojektet tillkommer, utöver årshyran, investeringsrelaterade driftskostnader. Kostnader för evakuering hanteras inom denna budgetering. Kostnaderna är av engångskaraktär och kommer att kostnadsföras och debiteras löpande under projektets gång. Inför investeringsbeslutet av nya skolan gjorde lokalförvaltningen en kostnadsbedömning för projektet enligt följande:

- Rivningskostnader 12 miljoner kronor
- Nedskrivning av bokfört värde 3,6 miljoner kronor
- Evakueringskostnader 30 miljoner kronor
- Driftskostnad för evakueringsprojekt 1 miljon kronor

År 2023 har grundskoleförvaltningen fortsatt möjlighet att ansöka centralt anslag för investeringsrelaterade utgifter. Den centrala budgeteringen är inte en del av en långsiktig strategi utan baseras på årliga budgetbeslut. Stadsledningskontoret har rekommenderat att den centrala budgeteringen avskaffas. Upp till och med 2022 avsattes cirka 100 miljoner kronor årligen för utbildningskedjans investeringsrelaterade kostnader. 2023 avser budgeteringen i stället samtliga verksamhetsnämnder utan utökat anslag varvid posten inte förväntas täcka samtliga kostnader fullt ut. Då det saknas långsiktiga beslut är det högst osäkert om centralt anslag kvarstår 2024.

De genomförda utredningarna för evakueringen har klargjort att evakueringsmöjligheterna i närområdet är ytterst begränsade. Den nya Åkeredsskolan kommer därför att vara en viktig del i det kommande projektet på Näsets skolan och dess evakuering.

Beskrivning av evakueringsalternativ

Alternativ A - Fler skolmoduler på parkmarken vid Åkeredsskolan

Under sommaren och hösten 2022 utredde lokalförvaltningen och grundskoleförvaltningen om det finns möjlighet att etablera skolmoduler i Åkeredsskolans närområde. Utredningen resulterade i att bara en plats i närområdet ansågs som möjligt för etablering av skolmoduler, på parkmarken intill Åkeredsskolan. Alternativet innebär att befintliga skolmoduler utökas för att få plats med hela Åkeredsskolans verksamhet samt några klasser från Näsets skolan. Utökningen av skolmoduler kräver bygglov och bygglovsprocessen pågår.

A - Risker

Det föreligger stor risk för att bygglovet av utökning av skolmodulerna inte godkänns eftersom marken är detaljplanelagd som parkmark och utökningen av moduler i två plan har stor påverkan för grannar.

Marken där modulerna placeras är parkmark och allmän plats vilket innebär att stadsmiljöförvaltningen behöver godkänna nyttjande i flera år till. Utökning av modulerna innebär att ytterligare 780 kvadratmeter parkmark tas i anspråk.

Det bedöms inte finnas något annat alternativ till evakuering i närområdet. Det finns därmed en risk för att evakuering behöver ske långt från närområdet om inte bygglovet beviljas och det är för sent att genomföra alternativ B.

A- Tidplan evakuering

Bygglovet för skolmodulerna hanteras i Stadsbyggnadsnämnden preliminärt i maj 2023 och därefter påbörjas tiden för eventuella överklaganden. Det gör att entreprenaden för skolmodulerna inte kan påbörjas i tid för att skolmodulerna ska stå klara inför höstterminen 2023.

Skolmodulerna kan enbart etableras på ett sommarlov (10 veckor) när det inte är någon verksamhet i direkt anslutning. Om bygglovsansökan godkänds kan skolmodulerna etableras först sommaren 2024 och evakueringen starta höstterminen 2024.

A- Tidplan nybyggnation

Den nya skolan kan med de här förutsättningarna stå klar för skolstart tidigast höstterminen 2026.

A - Kostnad

Evakuering enligt alternativ A beräknas kosta cirka 42 miljoner kronor (exklusive eventuell indexökning av entreprenadkostnad nybyggnation), fördelat enl. nedan:

- Debiterade hyreskostnader: cirka 7 miljoner kronor
- Debiterade utredningskostnader: cirka 2 miljoner kronor
- Flytt parkering och angöring: cirka 1 miljon kronor
- Etablering, avetablering, återställning moduler: cirka 16 miljoner kronor
- Hyra moduler 36 månader: cirka 16 miljoner kronor

Utifrån förväntat byggindex kan kostnaden för huvudprojektet öka vid en försenad byggstart. Vid en indexökning på 5% skulle ett års försening innebära cirka 13 miljoner kronor högre entreprenadkostnad för nybyggnationen.

A - Om nybyggnationen av den nya skolan försenas

Enligt alternativ A genomförs evakuering från och med sommaren 2024 och den nya skolan förväntas stå klar inför höstterminen 2026. Om nybyggnationen skulle försenas på grund av oförutsedda händelser kan verksamheten fortsätta i skolmodulerna på parkmarken ytterligare 2–3 år. Bygglov för moduler gäller i 5 år om det beviljas. Konsekvensen är i det fall att parkmarken tas i anspråk ännu längre.

A - Bedömning och sammanfattning

- Alternativ A innebär att budgeten för evakueringen behöver utökas med cirka 12 miljoner kronor.

- Utökningen av skolmodulerna på parkmarken har en engångskostnad på cirka 10 miljoner kronor i form av markåtgärder, etablering, avetablering och återställning av marken. Skolmodulerna föreslås enbart användas för evakuering av Åkeredsskolan eftersom parkmarken behöver återställas efter att projektet genomförts. Detta då parkmarken ingår i den fria som eleverna behöver ha tillgång till när nya skolan färdigställts för att uppnå stadens riktvärde på kvadratmeter per elev.
- Alternativet försenar huvudprojektet med minst ett år vilket riskerar att medföra att nybyggnationen bli dyrare om entreprenadpriserna fortsätter att öka. En förväntad indexreglering bedöms till 0-10% efter avstämning med entreprenör, vilket skapar en osäkerhet i projektbudgeten. Marknaden är osäker just nu och det finns en osäkerhet kring indexreglering. Om skolan försenas ett år och om indexregleringen är +5% innebär det att nybyggnationen blir cirka 13 miljoner kronor dyrare, vilket får direkt påverkan på årshyran för den nya skolan.
- Det finns även en risk att alternativ A inte är genomförbar om bygglov inte beviljas för utökningen av skolmodulerna. Om bygglov inte beviljas innebär det ytterligare utredningskostnader och eventuellt högre evakueringskostnader beroende på vart evakuering slutligen sker.

A - Reflektioner från skolans verksamhet

Verksamheten har lämnat en övergripande analys av de två evakueringsalternativens påverkan. Båda alternativen har positiva och negativa aspekter men är ur ett verksamhetsperspektiv genomförbara med en god kvalitet.

Alternativ A bedöms ha följande positiva effekter för verksamheten:

- Evakuering i närområdet innebär en bekant plats för elever och övrig verksamhet vilket bidrar till trygghet
- Eleverna behöver inte åka skolskjuts
- Samlad verksamhet vilket ger organisatoriska fördelar
- Verksamheten behöver inte dela lokaler med annan skola. Gemensamma lokaler kräver samsyn mellan verksamheterna. Om verksamheten evakueras till en annan skola måste det finnas mötestillfällen för att få till samsynen.

De negativa effekterna bedöms vara följande:

- Större del av verksamhet i skolmoduler vilket är sämre lokaler
- Längre tid till innan den nya skolan står färdig vilket innebär att fler elever och lärare påverkas av evakueringen och under en längre tid
- Större del av verksamhet i nära anslutning till byggarbetsplats med stor risk för störning från bland annat buller
- Osäkert. Det saknas evakueringslösning om bygglovet för utökade skolmoduler till parkmarken inte går igenom.

Alternativ B - Skolmoduler på parkmarken och vid Näsetskolan, evakuerade klasser på Slottsbergsskolan

Eftersom alternativ A försenar huvudprojektet minst 1 år samt innebär stora risker till följd av beroendet av bygglov, har ytterligare ett evakueringsalternativ arbetats fram.

Alternativ B innebär att Åkeredsskolans och Näsetskolans verksamhet delas och totalt åtta klasser evakueras utanför närområdet, till Slottsbergsskolan.

Slottsbergsskolan är en nybyggd F-6-skola i närheten av Frölunda Torg. Här finns tillgång till samtliga funktioner som krävs för en fungerande skolverksamhet. Skolan växer in i lokalerna och fylls på med nya förskoleklasser för varje läsår, därför är tidsfönstret för detta evakueringsalternativ begränsat. Slottsbergsskolan har kapacitet att ta emot evakueringen under läsåren 2023/2024 och 2024/2025.

Förvaltningens förslag är att de elever som evakueras till Slottsbergsskolan erbjuds skolskjuts till och från skolan. Evakueringens omfattning samt avståndet till Slottsbergsskolan i relation till Åkeredsskolan och Näsetsskolan genererar behov av skolskjuts. Slottsbergsskolan ligger ca 3,4 km gångväg från Åkeredsskolan och 4,5 km gångväg från Näsetskolan. Bussresan från Näsethalvön till Slottsbergsskolan bedöms ta cirka 10–15 minuter.

Detaljerna för skolskjuts är inte utredda i detalj, exempelvis var skolbussen kan hämta och lämna eleverna eller hur frekvent skolbussen ska gå.

Läsåret 2023/2024:

Fyra klasser i årskurs 5 (nuvarande årskurs 4) från Näsetsskolan och fyra klasser i årskurs 6 (nuvarande årskurs 5) från Åkeredsskolan evakueras till Slottsbergsskolan. Eleverna går kvar på Slottsbergsskolan tills de börjar högstadiet. Två klasser i nuvarande årskurs 4 från Näsetsskolan går idag på Åkeredsskolan.

Övriga klasser på Åkeredsskolan går kvar i befintliga skolmoduler på parkmarken. Resterande klasser på Näsetskolan går på Näsetskolan.

Läsåret 2024/2025:

Evakueringen till höstterminen 2024 behöver omfatta minst sex klasser från Åkeredsskolan. Då fyra klasser (årskurs 6) redan är evakuerade till Slottsbergsskolan återstår två klasser att evakuera. De föreslås evakueras till Näsetsskolans nya skolmoduler. Beslut om skolans inre organisering ligger hos rektor.

B - Risker

Slottsbergsskolan har endast kapacitet att ta emot evakueringen under läsåren 2023/2024 och 2024/2025. Alternativet innehar en risk om bygglov inte beviljas för nya skolmoduler vid Näsetsskolan inför höstterminen 2024. Skulle detta bygglov inte beviljas behöver ytterligare två klasser evakueras under höstterminen 2024, utöver de fyra klasser i dåvarande årskurs 6 som redan är evakuerade till Slottsbergsskolan. Förvaltningen ser möjligheter i att hitta en annan lösning om inte modulerna vid Näsetsskolan beviljas, då omfattningen av evakueringen är mindre när viss evakuering redan skett till Slottsbergsskolan.

Skolmodulerna på Näsetskolan behöver finnas på plats senast höstterminen 2024. Skulle inte bygglovet godkännas finns förhoppning om att hinna göra nödvändiga omtag med bygglovet för att kunna säkerställa en leverans till dess.

B - Tidplan evakuering

I alternativ B behöver evakueringen starta höstterminen 2023. Slottbergsskolan har endast kapacitet att ta emot evakueringen under läsåren 2023/2024 och 2024/2025.

B - Tidplan nybyggnation

I alternativ B kan den nya skolan stå klar som tidigast höstterminen 2025.

B – Om den nya skolan försenas

Enligt detta alternativ genomförs evakuering från och med sommaren 2023 och den nya skolan förväntas stå klar inför höstterminen 2025. Om nybyggnationen skulle försenas på grund av oförutsedda händelser, behöver ytterligare två klasser från Åkeredsskolan evakueras till Näsetskolan nya skolmoduler tills den nya skolan är klar.

B - Kostnad

Evakuering enligt alternativ B beräknas kosta cirka 27 miljoner, fördelat enligt nedan:

- Debiterade hyreskostnader: cirka 7 miljoner kronor
- Debiterade utredningskostnader: cirka 2 miljoner kronor
- Flytt parkering och angöring: cirka 1 miljon kronor
- Etablering, avetablering, återställning moduler: cirka 6 miljoner kronor
- Hyra moduler 24 månader: cirka 6 miljoner kronor
- Ombyggnad befintliga skolmoduler: cirka 1 miljoner kronor
- Skolskjuts till/från Slottbergsskolan: cirka 4 miljoner

Kostnader för skolmodulerna vid Näsetskolan hanteras i annat projekt och belastar ej projektets budget. Skolmodulerna vid Näsetskolan beräknas kosta cirka 6 miljoner kronor i etablering.

Slottbergsskolans lokaler betalar grundskoleförvaltningen idag hyra och drift för. Dessa kostnader påverkas inget eller marginellt. En delad skolverksamhet kan innebära högre verksamhets- och personalkostnader vilket inte ingår i kostnader ovan.

B - Bedömning och sammanfattning

- Att evakuera eleverna enligt alternativ B ger möjlighet att inte nyttja hela den avsatta budgeteringen.
- En delad skolverksamhet innebär högre verksamhets- och personalkostnader.
- Kostnad för skolskjuts till Slottbergsskolan innebär kostnader för ökad personalresurs kopplat till skolskjuts samt kostnader för skolskjutsen.
- Slottbergsskolans lokaler betalar grundskoleförvaltningen idag hyra och drift för. Dessa kostnader påverkas inget eller marginellt.

B - Reflektioner från skolans verksamhet

Verksamheten har lämnat en övergripande analys av de två evakueringsalternativens påverkan. Båda alternativen har positiva och negativa aspekter men är ur ett verksamhetsperspektiv genomförbara med en god kvalitet.

Alternativ B. bedöms ha följande positiva effekter för verksamheten:

- God lärmiljö i nya lokaler på Slottbergsskolan
- Möjlighet till synergier med Slottbergsskolan
- Mindre andel verksamhet i skolmoduler

- Mindre andel verksamhet nära byggarbetsplats
- Om tidplanen håller innebär det en kortare tid för verksamheten i tillfälliga lokaler.
- Ekonomiskt fördelaktigt
- Bygget av ny skola kan starta vilket gör det lättare att behålla personal och ökar chansen att vårdnadshavare väljer Åkeredsskolan, vilket i sin tur påverkar skolans ekonomi positivt.

De negativa effekterna bedöms vara följande:

- Delad verksamhet vilket kan skapa organisatoriska utmaningar
- Skolskjuts för elever vilket kan kännas obekant och oroande
- Utmaning att få till bra scheman för praktiska ämnen med delad verksamhet
- Personalkrävande med skolskjuts
- Stor förändring som kan leda till oro för eleverna och påverka gruppdynamiken
- Vissa elever i SU-grupp förlorar närhetskoppling till sin klass
- Svårt att ha nära kontakt med elevhälsoteamet och administrationsavdelning
- Vikarieanskaffning och rastvakter behöver samplaneras med Slottsbergsskolan

Gemensamma risker för båda alternativen

Gemensamma risker för båda förslagen är att många elever går kvar i skolmoduler på parkmarken precis intill nybyggnationen av den nya skolan. Det kommer innebära störningar för skolans elever och medarbetare i form av buller, vibrationer och byggtrafik. Det kommer att krävas god kommunikation och planering mellan byggtreprenör, verksamhet och vårdnadshavare för att skapa förutsättningar för säkra skolvägar.

Det krävs en ny parkering och angöring till befintliga moduler på parkmarken, oavsett alternativ, för att verksamhet ska kunna bedrivas i skolmodulerna när nybyggnationen startar. Parkering och angöring prövas i bygglovsprocessen för utökning av skolmodulerna. Det finns även risk för att nyttjanderättsavtalet på parkmarken (allmän plats) inte förlängs.

Reflektioner från brukarråd

Brukarrådet består av representanter för vårdnadshavarna. Brukarrådet har uttryckt oro för evakueringen till Slottsbergsskolan då det initialt kommunicerades att eleverna kunde åka kollektivt till skolan. Efter vidare utredning har grundskoleförvaltningen fastslagit att evakuerings omfattning och avståndet till den föreslagna enheten i relation till elevernas hemskolor genererar ett behov av samordnad skolskjuts till och från skolan.

Det finns fortsatt ett missnöje kopplat till att evakuering inte möjliggjorts i det direkta närområdet och att eleverna föreslås att åka skolskjuts. Åsikterna är dock delade. Det finns även de vårdnadshavare som anser att färdigställandet av den nya skolan behöver prioriteras och att evakueringen till Slottsbergsskolan är ett fördelaktigt alternativ i relation till fortsatt undervisning i skolmoduler i närhet till byggarbetsplatsen.

Tidigare utredda alternativ

Utredda alternativ av befintliga lokaler

- Skytteskolan, Marklandsgatan Högsbo - Befintlig moduletablering (avetablerad 2022) vid Skytteskolan. Utgick som alternativ i Grundskolenämnden och Lokalnämnden våren 2022.
- Tynneredsskolan - alternativet är inte längre aktuellt för Åkeredsskolan eftersom skolan kommer att nyttjas av en annan verksamhet.
- Gamla Långedragsskolan - möjligheten att flytta några klasser till Gamla Långedragsskolan. Slottbergsskolan anses dock som ett bättre alternativ eftersom Slottsbergsskolan är nybyggd, ligger närmare Åkeredsskolan samt att kök- och matsalsmöjligheterna är begränsade på nya Långedragsskolan.
- Önneredsskolan - möjligheten att evakuera klasser till Önneredsskolan har utretts. Bedömning har gjorts att det inte är möjligt att evakuera det antal klasser som krävs.

Utredda alternativ för moduler i närområdet

- Åkeredsvallen - alternativet utreddes djupgående under hösten 2022. Undersökningen av marken intill Åkeredsvallen visar på att det finns miljöfarliga ämnen i marken. Detta gör att vi inte kan rekommendera att eleverna vistas i området varje dag.
- Parkmark vid Näsetskolan, Norra Breviksvägen Västra Frölunda
- Näsetbadets parkeringsplats, Västra Frölunda
- Bjöla hamn, Näset
- Fotbollsplan vid Proletärens FF, Åkereds skolväg Västra Frölunda
- Gräsplan vid Åkerhus/Önneredsskolan Västra Frölunda

På platserna ovan bedöms det inte möjligt att få igenom ett bygglov och flera av platserna är inte tillräckligt stora för att få plats med moduler, skolgård och angöring/parkering.

Förvaltningens bedömning

Efter genomförd utredning bedöms det inte längre gå att uppnå uppdragets inriktning om evakuering i närområdet med en bibehållen tidplan för ny skola.

Grundskoleförvaltningens och stadsfastighetsförvaltningens bedömning är att de två alternativ som presenteras är de som bäst uppfyller respektive del av uppdraget. Båda alternativen har risker och utmaningar, dock i olika utsträckning och med olika ekonomiska konsekvenser.

Ur ett barn- och verksamhetsperspektiv bedöms båda evakueringsalternativen som goda och genomförbara. Till följd av detta anser grundskoleförvaltningen tillsammans med stadsfastighetsförvaltningen att val av evakuering bör utgå från evakueringsalternativens risker gällande genomförbarhet och ekonomiska konsekvenser samt hur de påverkar tidplan för byggande av ny skola i Åkered. Förvaltningarna anser att det är viktigt att minimera tiden i tillfälliga lokaler, samt antalet personal och elever som berörs av evakueringen, varpå alternativ B är fördelaktigt. Alternativ B har också en säkerhet i genomförbarheten som alternativ A saknar, vilket ger organisatorisk trygghet och bättre planeringsförutsättningar. Likaså bedöms alternativ B vara mer ekonomiskt fördelaktigt.

Stadsfastighetsförvaltningen och grundskoleförvaltningen rekommenderar därför att genomföra en evakuering enligt alternativ B. Sammanfattningsvis innebär evakueringsalternativet:

- att delar av Åkeredsskolan och Näsetsskolans verksamhet evakueras till Slottbergsskolan från och med höstterminen 2023. Slottbergsskolan ligger inte inom närområdet och är ett avsteg från tidigare inriktningsbeslut om att lösa evakuering i närområdet.
- förutsättningar för att den nya skolan ska vara klar till skolstart höstterminen 2025
- att evakuering ligger inom budgeterad kostnadsram för evakueringen.
- en risk då bygglov för skolmoduler på Näsetskolan krävs från och med höstterminen 2024.

Stadsfastighetsförvaltningen fattar generellt verkställighetsbeslut om evakuering. Detta görs i samråd med berörd nämnd. Grundskolenämnden har delegerat rätt att fatta beslut i samrådsfrågor till förvaltningen (GSN delegationsordning 9.2.3).

I det aktuella fallet har förvaltningarna arbetat på uppdrag av respektive nämnd för att lösa en evakuering för skolan varför ärendet tas upp i båda nämnder.

Stadsfastighetsnämnden beslutar om evakuering av Åkeredsskolan men ska göra detta i samråd med grundskolenämnden. I det alternativ som förordas tas kapacitet inom en befintlig skola i anspråk vilket innebär att grundskoleförvaltningen behöver vara delaktiga i beslutet.

Lina Cavallin

Martin Blixt

Avdelningschef

Förvaltningsdirektör

Datum: 2023-02-21
 Tid: 17:30
 Plats: Åkeredsskolan F-6, Matsal
 Närvarande: Åkeredsskolans- & Näsetskolans brukarråd
 Anders Höglund, rektor
 Christopher Törnbäck, biträdande utbildningschef
 Emma Thorsell, planeringsledare GSF
 Fredrik Sandahl, Stadsfastighetsförvaltningen (SFF)
 Sofia Blom, Stadsfastighetsförvaltningen (SFF)
 Frånvarande: [Namn]

Dagordning	Beskrivning	Beslut
§ 1	Sofia presenterar historik och alternativ.	Ej fråga för beslut
Presentation av utredda alternativ	Modulerna till Näset har dragit ut på tiden. Fredrik förklarar förseningen.	Ej fråga för beslut
§ 2	Stadsfastighetsförvaltningen presenterar de förslag som kommer att presenteras för de två nämnderna i april. Nuläget är att vi arbetar fram beslutsunderlag för båda alternativen för att politiken ska kunna ta ett välinformerat beslut.	Ej fråga för beslut
Presentation av alternativ att gå vidare med.	Grundskoleförvaltningen och Stadsfastighetsförvaltningen påvisar att endast förslaget om att ha skolmoduler på parkmarken och vid Näsetskolan, plus klasser på Slottsbergsskolan håller tidsplanen för nybyggnationen men poängterar att vårt uppdrag är att bereda båda förslagen.	Ej fråga för beslut
§ 3	Kort sammanfattat. Bygglovsprocessen pågår för skolmoduler vid Näsetsskolan och Åkeredsskolan. Stor risk att byggloven inte beviljas eller att de överprövas vilket gör att tidplanen är oklar. Byggloven kommer inte vara klara (vunnit laga kraft) så modulerna kan stå klara till höstterminen 2023, oavsett om de överprövas eller ej.	Ej fråga för beslut
Diskussion kring risker & möjligheter	Fråga om alla alternativ i närområdet är utredda, även badparkeringarna och andra öppna ytor i närområdet. Stadsfastighetsförvaltningen redogör för processen och visar att de utrett alla öppna ytor.	Ej fråga för beslut

§ 4 Frågor och synpunkter	Brukarrådet har synpunkter på kommunikationen gällande tidsplanen för Näsetskolans paviljonger, även att Grundskoleförvaltningen och Stadsfastighetsförvaltningen inte håller tidigare kommunicerad tidsplan. Diskussion och synpunkter kring särskilda bestämmelser gällande parkmarker i närområdet. Frågor gällande hur säkra vi är på att vi får igenom bygglov. Fortfarande stor oro över hela evakueringen. Brukarråden uttrycker stor oro över färdssituationen till Slottsbergsskolan. Finns det möjlighet att bussa eleverna? Göra i ordning ett tydligt kommunikationspaket till brukarna. Brukarråden tycker att det är svårt att förstå processerna kring byggloven och tidsplanerna för de olika paviljongerna, samt vilka elever som ska vara vart. Fortfarande ett stort missnöje kring hela hanteringen av ärendet.	Båda förvaltningarna bekräftar brukarrådets åsikter och uppdaterar allteftersom. Grundskoleförvaltningen tar med frågan i beredningen av ärendet och framhäver brukarrådets oro. Grundskoleförvaltningen tar med frågan i beredningen av ärendet och framhäver brukarrådets oro. Båda förvaltningarna tar fram ett tydligt, visuellt material. Se bilagor i presentationen.
---	--	---